

4 mei 2022, Dodenherdenking, Prinsentuin, Leeuwarden
Toespraak burgemeester Sybrand Van Haersma Buma

Vanavond herdenken wij alle Nederlandse burgers en militairen die sinds het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog, in het Koninkrijk der Nederlanden of waar ook ter wereld, in oorlogssituaties en bij vredesoperaties, zijn omgekomen of vermoord.

Wij herdenken de militairen en verzetsstrijders die omkwamen, alle Joden, Sinti en Roma, homoseksuelen, politieke gevangenen en dwangarbeiders die door de nazi's in werk- en vernietigingskampen werden vermoord.

Alle burgers die omkwamen of werden omgebracht.

Voor het eerst sinds 2019 kunnen we weer samen herdenken.

Ontzettend fijn om u hier allemaal bij elkaar in de Prinsentuin te zien.

Het einde van de Tweede Wereldoorlog is nu 77 jaar geleden.

Vijf jaar zuchtte ons land onder een wrede bezetting.

Onze vrijheid is gebouwd op het offer van velen.

Nederlanders en geallieerde bevrijders.

Vanavond worden we vergezeld door twee bevrijders van toen,
van de The Royal Winnipeg Rifles en The Perth Regiment.

Ook zij verloren vele kameraden.

Zij wilden nog één keer de oversteek maken.

A special welcome to our Canadian guests:

Jim Parks en Art Boon.

It is an honour to have you with us.

**77 years ago you and your comrades risked your life for
our freedom.**

Many paid the highest price, there life.

Tomorrow we will celebrate freedom.

Today we mourn the dead.

We always will be grateful to them.

Vandaag, 77 jaar na onze bevrijding, wordt in Europa opnieuw een oorlog gevoerd.

Dagelijks zien we beelden van de moorden en verwoestingen in Oekraïense steden en dorpen. En waarom?

Omdat de regering van het ene land het buurland zijn vrijheid niet gunt.

Omdat het er land bij wil hebben.

Weer houdt een oorlog de wereld in zijn greep.

We staan hier vandaag samen rondom ons Friese oorlogsmonument.

We doen dat samen met Oekraïners, Syriërs, Afghanen en andere vluchtelingen die in onze provincie veiligheid hebben gevonden.

Zij herdenken met ons.

En laten wij denken aan de mensen die zij achterlieten en die moeten schuilen voor het geweld dat zij in hun thuisland ondervinden.

Aan de vele doden en gewonden.

De mannen en vrouwen die vechten voor hun vrijheid, de burgers in steden en dorpen die bij elk luchtalarm vrezen voor hun leven.

Zoals onze ouders, groot- en overgrootouders in onze steden en dorpen, tachtig jaar geleden moesten doen.

Dear friends from Ukraine, Afghanistan, Syria or whatever country you fled from.

We are touched by your presence at this commemoration.

As every year on the 4th of May we commemorate our victims of the Second World War and of the wars and peacekeeping operations that followed since then.

Your presence here makes us realize that war is not something of years long passed.

Freedom is vulnerable, defending it is costly.

Our thoughts and prayers are with you and your loved ones at home.

Together we stand for freedom and justice.

We gedenken vanavond ook de Nederlands militairen die wereldwijd vielen in de strijd voor vrijheid sinds de Tweede Wereldoorlog.

Op dit moment beschermen mannen en vrouwen van de luchtmachtbasis in Leeuwarden het NAVO-luchtruim boven Oost-Europa.

Dat doen ze mede om ons te beschermen.

Laten we denken aan hen en aan het thuisfront dat op hen wacht.

De oorlog is ineens dichterbij dan we ons hadden voorgesteld.

Misschien waren vrijheid en vrede in onze hoofden stiekem toch iets te vanzelfsprekend geworden.

Onze gasten van vandaag laten zien wat het betekent als vrijheid verdwijnt en oorlog begint.

De Canadese veteranen riskeerden hun leven.

De vluchtelingen moesten huis en haard verlaten.

En onze landgenoten die als kind de oorlog meemaakten, zijn er tot op de dag van vandaag mee bezig.

Tachtig jaar later.

Bedenk wat dat betekent voor de Oekraïense kinderen van nu in Charkov en Marioepol.

Ook zij zullen de rest van hun leven met deze oorlogen bezig zijn.

Over tachtig jaar leven we in de 22e eeuw.

De oorlog van nu zal dan nog steeds rondspoken in de hoofden van slachtoffers.

Zo erg is het leed van oorlog.

Daarom is het belangrijk dat we op de avond voor we op 5 mei de vrijheid vieren, de slachtoffers van onvrijheid herdenken.

Vrijheid is niet alleen het recht om zelf vrij te zijn, maar ook het voorrecht om de vrijheid van de ander te beschermen.

Vrijheid gaat niet over jou zelf, vrijheid gaat over ons samen.

Samen als Friezen, met onze bevrijders van toen en met de oorlogsvluchtelingen van nu.

Samen herdenken we de doden
En samen verdedigen we de vrijheid.